

In gesprek met prof. dr. Chijs van Nieuwenhuizen, hoogleraar Forensische Geestelijke Gezondheidszorg (UvT) en de nieuwe voorzitter van de Programmaraad van het EFP

“Kijk wat een ander heeft en leer daarvan!”

Wat houdt de leerstoel Forensische Geestelijke Gezondheidszorg precies in?

De leerstoel Forensische Geestelijke Gezondheidszorg die ik bekleed, bevindt zich op het grensvlak van de forensische psychiatrie en GGz. Het onderzoek dat mijn medewerkers en ik doen betreft voornamelijk patiënten in de leeftijd van 16 tot 24 jaar. De insteek bij deze leerstoel is de theoretische modelvorming, ontwikkeling en evaluatie van behandeling binnen de forensische psychiatrie. Dat is de formele omschrijving, maar wat ik er zo mooi aan vind is dat het een breed vakgebied is waar verschillende werelden samenkomen die nu nog vaak gescheiden naast elkaar bestaan. In mijn ogen horen de forensische psychiatrie en GGz bij elkaar. Mensen zijn mensen en hoe je iemand het beste kunt behandelen moet niet worden bepaald door waar je zit, of wat je hebt gedaan, maar het moet aansluiten bij de diagnose die is gesteld.

Deze leerstoel weerspiegelt ook mijn eigen ervaring; ik heb een brede achtergrond en heb met veel facetten van de psychiatrie te maken gehad: van onderzoek, behandeling tot management bij verschillende instellingen (GGz-instelling tot tbs-kliniek). Ik ben van de algemene psychiatrie naar de forensische psychiatrie overgestapt en nu al weer 5 jaar met veel plezier werkzaam binnen de kinder- en jeugdpsychiatrie.

Voor mij zijn er echter geen grenzen tussen deze gebieden, ik zoek niet de verschillen maar ik ben altijd op zoek naar gezamenlijkheid. De forensische psychiatrie kan zoveel leren van de algemene psychiatrie én andersom. Dat kan ik niet vaak genoeg benadrukken. Een psychose behandel je in principe bij iedereen hetzelfde, terwijl er nu nog vaak een gevoel heerst dat in de forensische psychiatrie alles net even anders moet omdat het andere patiënten zouden zijn. Ik wil die gedachtegang doorbreken en ik wil stimuleren dat die twee werelden van elkaar gaan leren.

Ik kan die passie kwijt in deze leerstoel, en daar ben ik heel erg blij mee.

Is dat mogelijk ook de reden waarom je voorzitter bent geworden van de programmaraad van het EFP?

Ja! Allereerst natuurlijk omdat ze een onafhankelijke voorzitter zochten, maar ik heb zeker affiniteit met de doelstelling van het EFP, in het streven naar het stimuleren van samenwerking en kennisuitwisseling. De verbreding van de partners die aan het EFP zijn verbonden is mijns inziens erg goed; dat nu ook de fpa's, fpk's en verslavingszorg meedoen, is heel positief. Het werkt toch veel beter als we met z'n allen de krachten bundelen en naar elkaar gaan kijken en van elkaar leren.

Ook in mijn eigen werk ben ik altijd op zoek naar mensen die met een eigen invalshoek komen, of die een heel andere werkervaring hebben dan gebruikelijk. Daar kun je nieuwe dingen van leren en dat is uiteindelijk wat een mens verder brengt.

Wat zijn je ambities voor de Programmaraad (PR)?

Wat me opvalt is dat de Raad van Toezicht (RvT) en de Programmaraad vaak in een adem worden genoemd, maar ik wil daar graag meer onderscheid in gaan maken.

De RvT is naar mijn mening er primair voor toezicht en toetsing terwijl de leden van de PR nadrukkelijk inhoudelijk willen meedenken en adviseren. De PR moet in mijn optiek inhoudelijk en met betrokkenheid adviseren, maar ook met distantie.

Daarnaast hoop ik ook dat er ruimte zal zijn om in conclaaf te gaan met de Scientific Council. Als we de kring kunnen uitbreiden naar het buitenland en op die manier kennis kunnen delen dan is dat natuurlijk enorm stimulerend. En tot slot vind ik dat de PR het EFP moet ondersteunen in haar pogingen om de nodige massa te creëren om breedschalig onderzoek van de grond te krijgen. De PR kan het EFP hopelijk helpen om de verschillende neuzen in het veld dezelfde kant op te krijgen. Hierin zullen we ook keuzes moeten maken; je kunt niet iedereen tevreden houden. Bijvoorbeeld: bij het door het veld gedragen Routine Outcome Monitoring (ROM) zal iedereen met een basispakker van dezelfde instrumenten moeten gaan meten anders heeft ROM geen zin. Om tot die gezamenlijke afspraken te komen, daar kan de PR een rol in spelen.

We hopen zo met de Programmaraad bij te dragen aan een duidelijke rol en functie van het EFP voor het forensische veld. Het zou goed zijn om de cultuur van: 'wij weten allemaal al wat het beste is' te doorbreken en met wat meer distantie te kijken naar eigen werkwijzen en resultaten. We moeten vragen stellen en met een frisse blik naar ons eigen functioneren durven te kijken. Dat is natuurlijk best moeilijk in een tijd waarin alles dat er in het tbs-veld gebeurt met een vergrootglas wordt bekeken. Daarvan wordt iedereen wat terughoudend en voorzichtig, maar we moeten het toch doen!

Over Chijs van Nieuwenhuizen

Prof. dr. Ch.van Nieuwenhuizen (1967) studeerde klinische psychologie en functieleer aan de Rijksuniversiteit Groningen. Ze promoveerde in 1998 bij de faculteit Geneeskunde van het Academisch Medisch Centrum op een meetinstrument naar de kwaliteit van leven van chronisch psychiatrische patiënten. Ze werkte daarna onder andere ruim vijf jaar in TBS-kliniek 'De Kijvelanden' als behandelaar en sectormanager zorgprogramma's, arbeid en onderwijs. Eind 2004 werd ze als psychotherapeut opgenomen in het BIG-register. Sinds 1 juni 2005 bekleedt Chijs van Nieuwenhuizen de leerstoel Forensische Geestelijke

Gezondheidszorg aan de Universiteit van Tilburg. Aan deze universiteit is zij één dag per week verbonden aan het departement Tranzo als hoogleraar van de Academische Werkplaats Geestdrift. Tot eind 2009 was ze tevens coördinator behandeling en onderzoek bij de Forensische Jeugdpsychiatrische Kliniek 'De Catamaran' van GGz Eindhoven. Naast haar functie doet ze veel commissiewerk. Momenteel is ze o.a. voorzitter van de Programmaraad Expertisecentrum Forensische Psychiatrie en lid van de Erkenningscommissie Gedragsinterventies Justitie, ZON MW Programmacommissie Jeugd en ZON MW/NWO Programmacommissie Risicogedrag & Afhankelijkheid. Ze zat in de redacties van diverse wetenschappelijke tijdschriften, waaronder momenteel Kind en Adolescent.

Renske de Zwart

EFP, 2010